

บทที่ 3

กระบวนการวิจัย

จากที่ได้แนวทางในการทำงานขั้นต่อไปในการทำวิจัยแล้วผู้วิจัยได้นำความรู้ที่ได้มาออกแบบเครื่องมือในการเก็บข้อมูลเรื่องการมีส่วนร่วมโดยได้นำเครื่องมือนี้ไปทดสอบใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ปีการศึกษาที่ 1/2550

จากการศึกษาบททฤษฎีที่เกี่ยวข้องและงานวิจัยที่เป็นตัวอย่างแล้วพบว่าการใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลโดยการสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วมหรือการสัมภาษณ์กลุ่มประชานั้นมีข้อจำกัดที่ว่าไม่สามารถใช้เครื่องมืออย่างหนึ่งอย่างใดแล้วสามารถเก็บข้อมูลได้ทั้งหมดเพราะการเก็บข้อมูลโดยใช้การมีส่วนร่วมของชุมชนนั้นจะเน้นการมีปฏิสัมพันธ์กลุ่ม ข้อมูลของชุมชนนั้นจะแสดงออกมาผ่านมิติของการพูดคุยกันของคนหมู่มากอย่างตัวอย่างลักษณะของการทำงานของกลุ่ม CASE ที่ได้ศึกษามาเพราะฉะนั้นเองในการเก็บข้อมูลในงานวิจัยเรื่อง “แนวทางเพื่อสร้างการอยู่ร่วมกันระหว่างพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์และพื้นที่สามัญกรณีศึกษาวัดพระธาตุคอกสุเทพและชุมชนหมู่บ้านคอกสุเทพหมู่ 9” จำเป็นที่จะต้องออกแบบเครื่องมือในการเก็บข้อมูลวิจัยเพื่อการเก็บข้อมูลได้อย่างเหมาะสมและครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ผู้วิจัยจึงได้ออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลขั้นต้น (pilot study) โดยได้ใช้เครื่องมือที่ได้ออกแบบเพื่อการเก็บข้อมูลโดยการมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือนี้ไปทดสอบใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ปีการศึกษาที่ 1/2550 เพื่อทดลองเครื่องมือว่าใช้ได้หรือไม่อย่างไรมีข้อบกพร่องตรงไหนบ้างจะได้ปรับแก้ก่อนที่จะนำไปใช้กับชุมชนที่ทำวิจัยจริง

Pilot Study: การเตรียมการเข้าสู่การเก็บข้อมูลภาคสนาม

กลุ่มชุมชนตัวอย่างที่เชิญให้มีส่วนร่วมในงานวิจัยเฉพาะกิจชิ้นนี้คือ นักศึกษาสถาปัตยกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 74 คน เพราะถือได้ว่าเป็นกลุ่มชุมชนหนึ่งที่มีการใช้พื้นที่ของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และได้ประโยชน์ร่วมกันจากการใช้พื้นที่นี้ และจากการพูดคุยเบื้องต้นกับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เกี่ยวกับการใช้พื้นที่ สตูดิโอ พบว่าเกิดปัญหาขึ้นในการใช้พื้นที่ของสตูดิโอไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของ การใช้พื้นที่อย่างไม่เหมาะสม ห้องรกสกปรก การใช้สตูดิโอในการทำงานเกินเวลาที่ได้อนุญาตไว้ เป็นต้น ปัญหาต่างๆ ที่ได้กล่าวไปเบื้องต้นนั้นได้เกิดขึ้นจากหลายสาเหตุโดยทั้งที่เกิดจากตัวนักศึกษาเองและยังเกิดจากอีกหลายปัจจัย ในฐานะของผู้วิจัยที่ศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับพื้นที่และการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่ จึงมีความเห็นถึงประโยชน์ร่วมกันของทั้งสองฝ่าย ทั้ง

ฝ่ายนักศึกษาที่จะได้รับทราบข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ แลกเปลี่ยนมุมมอง เพื่อที่จะได้มาซึ่งแนวทางการใช้ประโยชน์สูงสุดของการใช้สตูดิโอ และทั้งฝ่ายตัวผู้วิจัยเองที่จะได้มีโอกาสในการสร้างเครื่องมือวิจัย บันทึกกระบวนการเก็บข้อมูลและกระบวนการใช้เครื่องมือวิจัย และงานวิจัยเฉพาะกิจขึ้นนี้ใช้ชื่อว่า “สตูดิโอในฝัน” กิจกรรมในการจัดเวทีในการพูดคุยแบ่งออกเป็น 3 กิจกรรมในการพูดคุย ครั้งที่หนึ่งเป็นการพูดคุยระหว่างชุมชน และตัวผู้วิจัย เพื่อเป็นการทำความเข้าใจถึงปัญหาในการใช้ สตูดิโอ สถานที่ทำกิจกรรมจัดเวทีในการพูดคุยครั้งนี้คือ ห้องสตูดิโอของนักศึกษาสถาปัตยกรรมชั้นปีที่ 1

กิจกรรมที่ 1 เน้นการรับทราบข้อมูล การเปิดประเด็นให้กลุ่มประชากรตัวอย่างได้นำเสนอปัญหา หรือปัจจัยแวดล้อมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งในบางครั้งอาจจะดูเหมือนไม่ใช่ปัญหา ดังนั้นสิ่งที่ได้จากกิจกรรมที่ 1 คือ ปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ที่จะทำให้สามารถสร้างให้ชุมชนเกิดความสนใจ สร้างลักษณะกิจกรรมของการเข้าร่วม เปิด โอกาสให้มีข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็น ในขณะเดียวกันจำเป็นต้องพิจารณาถึงโอกาสในการเกิดข้อขัดแย้งของกลุ่มต่างๆ ได้ ผลที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมที่ 1 คือ นักศึกษาได้ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการใช้ห้องสตูดิโอเป็นอย่างดีมีการพูดคุยถึงปัญหากันหลายประเด็น ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการจัดกิจกรรมคือ ปัญหาเรื่องกลุ่มประชากรตัวอย่างไม่ค่อยมีความสนใจในกิจกรรมเท่าที่ควร และมีเวลาไม่ตรงกันทำให้เข้าร่วมเวทีพูดคุยช้ากว่าเวลาที่กำหนดไว้ การชักจูงผู้เข้าร่วมโครงการเป็นสิ่งสำคัญมากเป็นส่วนที่จะเริ่มในการเปิดประตูเข้าสู่โครงการของการทำงานจะต้องออกแบบให้มีความน่าสนใจเพื่อจะได้ชักจูงคนมาเข้าร่วมโครงการได้มาก

กิจกรรมที่ 2 เป็นกิจกรรมเวทีการแลกเปลี่ยนมุมมองกับทางคณะฯ และแลกเปลี่ยนมุมมองกับคณาจารย์เกี่ยวกับเรื่องความทรงจำในการใช้สตูดิโอ พูดคุยถึง เรื่องปัญหาที่เคยเกิดขึ้น แนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกิจกรรมที่ 2 เน้นการแลกเปลี่ยนข้อมูล สิ่งที่ได้จากกิจกรรมที่ 2 คือ ปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ที่จะมีส่วนช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูล ลักษณะและวิธีการต่างๆ ในการนำเสนอข้อมูล ไม่ว่าจะเป็นก่อนการประชุม ระหว่างการประชุม และหลังการประชุม ในการจัดเวทีสัมมนา กลุ่ม หรือการจัดแบ่งกลุ่มย่อย จากการแสดงความคิดเห็นของอาจารย์พบว่า ส่วนใหญ่เป็นปัญหาทางตรง ทางกายภาพเป็นหลักควรมีแนวทางแก้ไขปัญหาโดยหาสาเหตุวิเคราะห์ ผลกระทบของการแก้ปัญหาก็ทำให้ออกเกิดปัญหาต่างๆ เพิ่มขึ้นตามมา และสรุป รวมทั้งการนำไปใช้ในการสร้างระเบียบในกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหา ตลอดจนมุ่งเน้นให้ร่วมปฏิบัติอย่างจริงจัง ในกิจกรรมที่ 2 นี้มีการร่วมแสดง

ความคิดเห็นของนักศึกษาน้อยลงกว่ากิจกรรมที่ 1 อย่างเห็นได้ชัดชุมชนไม่ค่อยกล้าแสดงความคิดเห็นต่ออาจารย์

กิจกรรมที่ 3 คือการสร้างแรงจูงใจ ในการปรับใช้ข้อมูลต่างๆ ที่ได้มีการแลกเปลี่ยนกัน เพื่อก่อให้เกิดเป็นผลผลิตและเกิดการเปลี่ยนแปลงต่อชุมชน ในกรณีนี้คือ สภาพแวดล้อมของสตูดิโอและวิธีการใช้สตูดิโออย่างมีประสิทธิภาพต่อไป ในกิจกรรมที่ 3 นี้การมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอาจจะเป็นการพูดคุยกันระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง จึงทำให้ไม่ติดขัดเหมือนการพูดคุยกับอาจารย์ที่มีสถานะภาพที่แตกต่างกันมาก การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลในครั้งนี้จึงมีการใช้เวลาที่มากกว่าครั้งที่สองเล็กน้อย หลังจากการพูดคุยกันในแนวทางในการจัดพื้นที่ในห้องสตูดิโอแล้วก็เป็นการทดลองวางผังและใช้พื้นที่ภายในห้องโดยการจัดในผังกระดาษที่ได้เตรียมมา ผลที่ออกมาคือกลุ่มเป้าหมายมีการช่วยกันจัดในส่วนของตนเองและในพื้นที่ส่วนกลางของห้องอย่างร่วมมือกัน อาจจะมีการถกเถียงกันในเรื่องของพื้นที่บ้างแต่ก็หาข้อสรุปได้ หลังจากการร่วมกันทำกิจกรรมจนกระทั่งได้ผลลัพธ์ออกมาเป็นการจัดรูปแบบการใช้พื้นที่ของห้องสตูดิโอแล้วนั้นก็ได้นำเอาผลงานของชุมชนที่ได้ร่วมทำในกิจกรรมมาจัดนิทรรศการเพื่อเป็นการรายงานผลในการร่วมกันทำงานและยังเป็นเหมือนเป็นข้อตกลงของชุมชนอีกด้วย

ในการออกแบบเครื่องมือการเก็บข้อมูลที่ได้ออกแบบและได้ทดลองใช้กับชุมชนตัวอย่างแล้วนั้น ผู้วิจัยได้นำกระบวนการที่ได้ออกแบบและทดลองใช้แล้วมาออกแบบใช้กับกระบวนการเก็บข้อมูลในงานวิจัยโดยปรับเปลี่ยนประยุกต์เครื่องมือที่ใช้ให้เหมาะสมกับเวลาและสถานการณ์ ใช้ข้อดีและข้อเสียของกระบวนการที่ได้รับจากการทดลองกระบวนการมาเป็นเครื่องมือในการออกแบบเครื่องมืออีกครั้ง ส่วนที่ได้ประโยชน์จากการทำการทดลองเครื่องมือในครั้งนี้คือ

- การนำเข้าสู่โครงการงานวิจัยที่ดีจะทำให้เกิดความร่วมมือของชุมชนในการทำวิจัยที่ดีตามมา
- ทำกระบวนการการแจ้งจุดยืนของทีมงานวิจัยให้ชัดเจน
- การประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องต้องมีการวางแผนล่วงหน้าให้รัดกุม
- เตรียมตัวสำหรับการควบคุมสถานการณ์ที่จะเกิดข้อโต้แย้งในเวทีกิจกรรมการพูดคุย
- เตรียมเครื่องมือบันทึกในกิจกรรมให้พร้อมเพื่อการเก็บข้อมูลที่ครบถ้วน

จุดยืนของผู้วิจัย

เนื่องจากผู้วิจัยเป็นคนในพื้นที่จึงใช้ประโยชน์จากความคุ้นเคยกับคนในพื้นที่เป็นจุดแข็งในการเก็บข้อมูลในงานวิจัย แต่ในความเป็นคนในพื้นที่นี้เองผู้วิจัยจำเป็นต้องคำนึงถึงความเป็นกลางจากการเก็บข้อมูลจากทุกฝ่าย เช่น การไม่สร้างคำถามที่ก่อให้เกิดคำตอบแบบชักนำ การเก็บข้อมูลในงานวิจัยชิ้นนี้เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ตั้งแต่การออกแบบกระบวนการในการเก็บข้อมูล, การตั้งคำถามและการวิเคราะห์สังเคราะห์ผลของข้อมูลที่ได้ รวมถึงบทสรุป เพื่อสร้างแนวทางและข้อเสนอแนะของการอยู่ร่วมกันอย่างมีตรรกะ

จุดยืน และขอบเขตของงานวิจัย

จากการสำรวจและการลงพื้นที่เบื้องต้นพบว่าพื้นที่วิจัยมีความซับซ้อน เช่น ระบบสังคมที่เกิดจากความแตกต่างของที่มาของคนในหมู่บ้าน ระบบเศรษฐกิจ หนี้สิน ฯลฯ งานวิจัยครั้งนี้จะไม่ได้มุ่งเน้นที่จะเข้าไปแก้ปัญหาของชุมชน แต่ในการทำงานวิจัยในครั้งนี้จะเป็นการ 1).คลี่คลายองค์ประกอบที่สะสมมาสร้างให้เกิดเป็นพื้นที่วิจัยดังกล่าว 2).ทำความเข้าใจถึงความสัมพันธ์ (มาสร้างเป็นมิติต่าง ๆ บนพื้นที่วิจัย) 3).สะท้อนปมปัญหาที่พบในพื้นที่วิจัยและการหาแนวทางในการแก้ปัญหาาร่วมกันกับชาวบ้าน แน่แน่นอนว่าการทำงานของผู้วิจัยนั้นเป็นเพียงช่วงระยะเวลาหนึ่ง ปัญหาบางส่วนของชุมชนมีความต่อเนื่องยาวนานและไม่สามารถแก้ปัญหาได้ในระยะเวลาอันจำกัด ดังนั้น งานวิจัยจึงไม่ได้ต้องการแก้ปัญหาชุมชนในระยะสั้น แต่สะท้อนให้เห็นปัญหาเพื่อที่จะปรับตัวปรับตัวและแก้ปัญหาในระยะยาวได้

วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

กระบวนการเก็บข้อมูลแบ่งออกเป็นสองส่วนใหญ่คือ

1. การเก็บข้อมูลทางด้านของพื้นที่สามัญ
2. การเก็บข้อมูลทางด้านของพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้เลือกเก็บข้อมูลในส่วนของผู้ที่สามัญก่อนเพราะดังที่กล่าวไปแล้วข้างต้นพื้นที่ของชุมชนหมู่บ้านคอยสุเทพหมู่ 9 มีประเด็นทางการควบคุมทางกฎหมายจากกรมกองต่างๆ ของหน่วยงานราชการ อีกทั้งปัญหาของการย้ายเข้าออกของคนในชุมชนซึ่งทำให้ผู้วิจัยต้องทำความเข้าใจประเด็นของมิติต่างๆ เหล่านี้ให้ชัดเจนก่อนที่จะเข้าใจได้ว่าชุมชนใช้พื้นที่และให้ความหมายต่อพื้นที่สามัญและพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์อย่างไร โดยเก็บข้อมูลทางกายภาพของพื้นที่ชุมชน, การถ่ายภาพเก็บข้อมูลพื้นที่ชุมชนและการใช้แผนผังของชุมชนเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้พื้นที่ทางกายภาพของชุมชนก่อนที่จะใช้แนวทางในการเก็บข้อมูลโดยกระบวนการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ทั้งนี้ต้องอาศัย

กระบวนการการพูดคุยปฏิสัมพันธ์กับคนในชุมชนเพื่อสร้างความคุ้นเคยและการได้มาซึ่งข้อมูลอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์กับงานวิจัย โดยกระบวนการการเก็บข้อมูลวิจัยโดยกระบวนการการมีส่วนร่วมดังกล่าวผู้ทำวิจัยได้ออกแบบกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนแบบเวทีพูดคุยและแสดงความคิดเห็น แบ่งออกเป็น 8 กิจกรรมดังนี้

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมการประชุมทำความเข้าใจร่วมกับทีมวิจัยและคณะเจ้าหน้าที่ที่ทำงานในพื้นที่

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรม กิจกรรมประกวดวาดภาพระบายสีในหัวข้อ “ชุมชนและวัดของฉัน”

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรม “ชุมชนรอบวัดน่าอยู่ครั้งที่ 1”

กิจกรรมที่ 4 กิจกรรม “ชุมชนรอบวัดน่าอยู่ครั้งที่ 2”

กิจกรรมที่ 5 กิจกรรม กิจกรรมการประชุมรายงานผลการทำกิจกรรมให้กับคณะเจ้าหน้าที่ที่ทำงานในพื้นที่

กิจกรรมที่ 6 กิจกรรม การสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มคนในพื้นที่

กิจกรรมที่ 7 กิจกรรมสรุปผลเวทีกิจกรรมที่ทำมาให้กับชาวบ้าน

กิจกรรมที่ 8 กิจกรรม จัดแสดง นิทรรศการผลงานแนวทางในการจัดพื้นที่ของชุมชนและวัดที่
ได้ร่วมกันทำกับผู้วิจัย

กิจกรรมที่ 1- 5 เป็นกิจกรรมที่เก็บข้อมูลในส่วนของพื้นที่สามัญ ในกิจกรรมที่ 6 เป็นการเก็บข้อมูลในส่วนของพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ และในกิจกรรมที่ 8 เป็นกิจกรรมแสดงงานที่ได้เก็บข้อมูลตั้งแต่กิจกรรมที่ 1 จนถึงกิจกรรมสุดท้ายที่ได้ทำกับชุมชน

กระบวนการในการจัดเวที

1. ก่อนการจัดกิจกรรม ขั้นตอนการวางแผนเรื่องเวลาและวันในการจัดเวทีพูดคุย

1.1 นัดหมายเรื่องเวลากับผู้เข้าร่วมกิจกรรม โดยส่งเป็นเอกสารเชิญในการเข้าร่วมกิจกรรม

พร้อมตารางการจัดกิจกรรม

2. ขั้นตอนเตรียมการ

2.1 เตรียมคนและบทบาท

2.2 การเชิญผู้เข้าร่วมการประชุม

2.3 เครื่องมือในการบันทึกกระบวนการ

2.1 เตรียมคนและบทบาท

2.1.1 การประชุมกลุ่มผู้ทำงานช่วยเหลือโครงการ

2.1.2 ทีมวิจัยแบ่งหน้าที่ในการทำงานโดยเอาตามความสามารถและความชำนาญ

- ผู้บันทึกการประชุม
- ผู้ที่ทำหน้าที่บันทึกภาพและวิดีโอ
- ผู้ดำเนินรายการ
- ผู้สังเกตการณ์
- ผู้ทำหน้าที่ลงทะเบียน

2.2 การเชิญผู้เข้าร่วมการประชุม

2.2.1 ส่งจดหมายเชิญ

- แกนนำ หมู่บ้าน
  - ผู้นำและคณะทำงานทางศาสนา
  - เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น
  - กรรมการหมู่บ้าน
  - เจ้าหน้าที่วนอุทยานป่าไม้ดอยสุเทพปุย
  - ครูของโรงเรียนในพื้นที่
  - และชาวบ้านที่สนใจเข้ารับฟังและเข้าร่วมเวที
- *การส่งจดหมายเชิญขึ้นอยู่กับแต่ละกิจกรรม

2.3 เครื่องมือในการบันทึกกระบวนการ

- การจดบันทึกการประชุม
- การบันทึกเสียงโดยเครื่องบันทึกเสียง
- การถ่ายวิดีโอ

3. ขั้นตอนดำเนินงาน

กิจกรรมที่ 1. การประชุมทำความเข้าใจร่วมกับทีมวิจัยและคณะทำงานในพื้นที่ คือกลุ่มตัวแทนผู้นำที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่เช่น กรรมการหมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบล, ครู, กรรมการวัด, พระ
วัตถุประสงค์ของกิจกรรมที่ 1. เพื่อเป็นการทำความเข้าใจกับกลุ่มผู้นำในหมู่บ้าน ในวัตถุประสงค์ของงานวิจัยและกิจกรรมที่จะเกิดขึ้น การทำกิจกรรมครั้งที่1. นี้เป็นกิจกรรมที่ช่วยทำให้ผู้นำในชุมชนมีความเข้าใจในกระบวนการการทำวิจัยและยังเป็นประโยชน์ในการช่วยผู้วิจัยในการเก็บข้อมูลระหว่างการทำวิจัยอีกด้วยและในผลระยะยาวแล้วกลุ่มผู้นำในชุมชนยังสามารถดำเนินวัตถุประสงค์ของ

งานวิจัยที่ต้องการให้ชุมชนเห็นถึงความสำคัญของการอยู่ร่วมกันของพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์และพื้นที่สามัญอย่างเหมาะสมได้อย่างต่อเนื่องอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ 1.

1. เพื่อการมีส่วนร่วมในการรับรู้ถึงปัญหาของชุมชน
สถานที่ ศาลาเอนกประสงค์หมู่บ้านดอยสุเทพหมู่ที่ 9

ผลที่คาดว่าจะได้รับจากกิจกรรม

ด้านทิววิจัย

1. ได้กระบวนการในการเก็บข้อมูลโดยใช้เครื่องมือต่างๆ ในการเก็บไม่เพียงพอต่อการเก็บข้อมูลให้ได้ครบถ้วนจึงจำเป็นต้องมีการจัดบันทึกระหว่างการพูดคุยด้วย
ด้านกลุ่มผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

1. แกนนำได้ทราบข้อมูลของโครงการคือ

- ได้ทราบวัตถุประสงค์ที่มาของโครงการ
- ได้เข้าใจจุดยืนของทีมงานวิจัยและจุดยืนของงานวิจัยในครั้งนี้
- ได้เข้าใจกระบวนการการทำงาน of โครงการที่จะทำร่วมกัน

งานที่ต้องทำต่อเนื่องภายหลังจากกิจกรรม

กิจกรรมที่ต้องทำหลังจากกิจกรรมนี้จบลงไปคือ การเริ่มประชาสัมพันธ์โครงการให้ชาวบ้านรู้เกี่ยวกับตัวโครงการ และการหาข้อมูลในการทำกิจกรรมต่อไปคือกิจกรรม วาดภาพระบายสีของเด็กในชุมชน และกิจกรรมชุมชนรอบวัดน่าอยู่ครั้งที่ 1 ข้อมูลต่างๆ ที่จะให้วิทยากรมาบรรยายให้ความรู้แก่ชาวบ้านและหัวข้อในการพูดคุยในเวทีแลกเปลี่ยนกับชาวบ้านเพื่อประเด็นหัวข้อที่กระชับชัดเจนและตรงประเด็นในสิ่งที่ต้องการจะสื่อสารและเก็บข้อมูล

กิจกรรมที่ 2. การจัดการประกวดภาพวาดระบายสีของเด็กในชุมชนเรื่อง “ชุมชนและวัดของฉัน”

วัตถุประสงค์ของกิจกรรมที่ 2. เพื่อเป็นการชักจูงความสนใจของชาวบ้านในชุมชนเข้าสู่โครงการวิจัย โดยมีลูกหลานของคนในชุมชนเป็นเหมือนสื่อกลางในการชักจูง

วัตถุประสงค์ของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ 2.

1. เพื่อการมีส่วนร่วมในการทำงานวิจัยของคนในชุมชน

สถานที่ ศาลาเอนกประสงค์หมู่บ้านดอยสุเทพหมู่ที่ 9

ผลที่คาดว่าจะได้รับจากกิจกรรม

ด้านทีมวิจัย

1. ได้ค้นพบกระบวนการในการเก็บข้อมูลเรื่องของมุมมองของเด็กที่มีต่อพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์และพื้นที่สามัญ โดยการใช้เครื่องมือเป็นการวาดภาพระบายสีเป็นตัวกลางสะท้อนมุมมองและภาพความคิดผ่านสายตาของเด็กๆ ในชุมชน
2. ได้กระบวนการเข้าสู่ชุมชนแบบประนีประนอมโดยผ่านกิจกรรมที่ร่วมทำกับเด็กๆ โดยมีผู้ปกครองให้ความสนใจและเริ่มเข้ามาให้ความสำคัญกับตัวโครงการ

ด้านเด็กๆ และผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรม

1. เด็กๆ ในชุมชนได้รับความเพลิดเพลินในการทำกิจกรรมวาดภาพระบายสี
2. ผู้ปกครองของเด็กๆ ในชุมชนมีความภูมิใจในความกล้าแสดงออกในตัวลูกหลานที่เข้าร่วมกิจกรรมและยังชอบใจในกิจกรรมที่ทีมวิจัยได้จัดขึ้นเพราะในเวลาจัดกิจกรรมเป็นวันอาทิตย์ซึ่งเด็กๆ ที่เข้าร่วมกิจกรรมจะไม่ได้เป็นภาระในการดูแลของผู้ปกครองในช่วงที่ทำกิจกรรม

กิจกรรม/ งานที่ต้องทำต่อเนื่องภายหลังจากกิจกรรม

งานที่ต้องทำหลังจากกิจกรรมนี้คือการจัดกิจกรรม “ชุมชนรอบวัดน่าอยู่ครั้งที่ 1” ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ได้วางแผนเอาไว้เพื่อเป็นการต่อเนื่องจากกิจกรรมวาดภาพระบายสีของเด็กเพื่อเป็นการชักนำเข้าสู่โครงการ

กิจกรรมที่ 3. การจัดกลุ่มสัมมนาเรื่อง “ชุมชนรอบวัดน่าอยู่ครั้งที่ 1” การให้ความรู้กับชาวบ้านเรื่องพื้นที่สาธารณะ, พื้นที่ส่วนตัว, พื้นที่ศักดิ์สิทธิ์, พื้นที่สามัญ นำตัวอย่างของพื้นที่สาธารณะการจัดพื้นที่ที่สาธารณะแบบต่างๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับพื้นที่ของชุมชนเช่นการจัดพื้นที่สาธารณะที่ใช้ค้าขายแล้วเริ่มจากการตั้งคำถามว่าแล้ววัดและชุมชนของเรามีปัญหาใดที่ต้องการการแก้ปัญหาเพื่อที่จะทำให้ชุมชนของเราและวัดของเราน่าอยู่ขึ้น หัวข้อหลักในการพูดในกลุ่มสัมมนาครั้งนี้คือ 1. เรื่องรูปแบบตัวอย่างหมู่บ้านที่อยู่บริเวณรอบวัดที่มี ความน่าอยู่ ข้อดีข้อเสียในการจัดพื้นที่แบบต่างๆ 2. เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์และพื้นที่สามัญ

วัตถุประสงค์ของกิจกรรมที่ 3. เพื่อเป็นการจุดประกายทางด้านความคิดของชาวบ้านในชุมชน ทบทวนสิ่งที่เกิดขึ้น หันมามองและชี้ประเด็นต่างๆ ที่ปัญหาของชุมชน

วัตถุประสงค์ของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ 3.

1. เพื่อการมีส่วนร่วมในการคิดทบทวนตนเองสำรวจตนเองและร่วมกันสำรวจปัญหาพื้นที่ชุมชน
2. เพื่อการมีส่วนร่วมในการรับรู้ถึงปัญหาของชุมชน

สถานที่ ศาลาเอนกประสงค์หมู่บ้านคอยสุเทพหมู่ที่ 9

ผลที่คาดว่าจะได้จากกิจกรรม

ด้านที่วิจัย

1. ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับพื้นที่สาธารณะ, พื้นที่ส่วนตัว การแฝงความหมายของการรับรับผิดชอบ ต่อพื้นที่สาธารณะการนำเสนอมุมมองในการใช้พื้นที่สาธารณะในรูปแบบต่างๆ ให้กับชาวบ้านในชุมชน
2. ได้มุมมองของชาวบ้านที่มีต่อชุมชนของตนเอง
3. ได้ทราบปัญหาการใช้พื้นที่ของชุมชนทางกายภาพ
4. ได้ทราบปัญหาสังคมของชุมชนในแง่มุมต่างๆ

ด้านผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรม

1. ได้รับความรู้เรื่องพื้นที่สาธารณะ, พื้นที่ส่วนตัวและได้เห็นถึงรูปแบบการใช้พื้นที่สาธารณะรูปแบบต่างๆ
2. ได้แลกเปลี่ยนความคิดเรื่องการใช้พื้นที่ในชุมชน

กิจกรรมที่ 4. การจัด สัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “ชุมชนรอบวัดน่าอยู่ครั้งที่ 2” โดยการนำแบบจำลองของพื้นที่วัดและพื้นที่ชุมชนมาเสนอ และแบ่งกลุ่มเป็น สามกลุ่ม โดยให้แต่ละกลุ่มได้มีโอกาสเข้ามาในการจัดพื้นที่ของตนเอง และให้แต่ละกลุ่มนำเสนอข้อดีข้อเสียในรูปแบบการจัดพื้นที่ในชุมชนของกลุ่มของตนเอง

วัตถุประสงค์ของกิจกรรมที่ 4. ในการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 2 นี้มีจุดประสงค์หลักในการจัดคือมีความต้องการที่จะนำเอาชาวบ้านในชุมชนมาเริ่มมองเห็นภาพรวมของพื้นที่ การพึ่งพาอาศัยกันทางพื้นที่ สร้างการรับรู้ขอบเขตของพื้นที่วัดและพื้นที่ชุมชนร่วมกัน ที่สำคัญสร้างให้เกิดความสำนึกในการมีส่วนร่วมในการคิดหาแนวทางการจัดพื้นที่ของชุมชนให้มีความเหมาะสม และสามารถใช้เป็นแนวทางปฏิบัติต่อพื้นที่ของชุมชนที่เป็น ไปในทิศทางเดียวกันและร่วมกันหาแนวทางในการใช้พื้นที่ชุมชนในแบบที่เหมาะสม

วัตถุประสงค์ของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ 4.

1. เพื่อการมีส่วนร่วมในการหาแนวทางการแก้ปัญหาของชุมชน
สถานที่ ศาลาเอนกประสงค์หมู่บ้านคอยสุเทพหมู่ที่ 9

ผลที่คาดว่าจะได้จากกิจกรรม

ด้านทิมวิจัย

1. ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับลักษณะการมีส่วนร่วมของชุมชนผ่านตัวอย่างการทำงานของชุมชนและทิมวิจัยที่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมซึ่งกันและกันในการแก้ปัญหการใช้พื้นที่ของชุมชน
2. ได้เก็บข้อมูลในเรื่องการรับรู้พื้นที่ของชาวบ้านที่เข้าร่วมเวทีการพูดคุยผ่านหุ่นจำลองชุมชน
3. ได้ทราบปัญหาของชุมชนในเรื่องการใช้พื้นที่ของชุมชนเพิ่มเติมจากเวทีการพูดคุยครั้งที่แล้ว
4. ได้แลกเปลี่ยนแนวความคิดในการแก้ปัญหของชุมชนกับชาวบ้าน
5. ได้ร่วมกับชุมชนคิดแนวทางการเริ่มแก้ปัญหของชุมชนเรื่องการใช้พื้นที่ของชุมชน

ด้านผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรม

1. ได้รับความรู้เรื่องการทำงานอย่างมีส่วนร่วมในชุมชนจากตัวอย่างงานที่วิทยากรนำเสนอ
2. ได้รับรู้ขอบเขตของหมู่บ้านและตำแหน่งแห่งที่ของตนเองในพื้นที่หมู่บ้านผ่านหุ่นจำลองพื้นที่ชุมชน
3. ได้เริ่มคิดและตระหนักถึงการเริ่มแก้ปัญหเรื่องการใช้พื้นที่ของชุมชน

งานที่ต้องทำต่อเนื่องภายหลังจากกิจกรรม

กิจกรรมที่ต้องทำหลังจากกิจกรรมนี้จบลงไปคือ การติดต่อคณะกรรมการและผู้ทำงานในพื้นที่ชุมชนเพื่อเข้าร่วมเวทีการพูดคุยสรุปการจัดเวทีพูดคุยและการจัดกิจกรรมที่ผ่านมา

กิจกรรมที่ 5. ประชุมกลุ่มร่วมกับทีมวิจัยและคณะทำงานกลุ่มตัวแทนผู้นำที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ กรรมการหมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบล, ครู, กรรมการวัด, พระ สรุปผลการทำกิจกรรม ผลการวิเคราะห์การรับรู้พื้นที่ของชาวบ้านเกี่ยวกับพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์และพื้นที่สามัญ, ความต้องการในการใช้พื้นที่หมู่บ้านของชาวบ้าน

วัตถุประสงค์ของกิจกรรมที่ 5. เพื่อเป็นการร่วมสรุปผลของการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางในการใช้พื้นที่ของชุมชนก่อนที่จะนำเสนอแก่ชาวบ้านในชุมชน

วัตถุประสงค์ของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ 5.

1. เพื่อการมีส่วนร่วมในการสรุปปัญหาชุมชนของกลุ่มเจ้าหน้าที่ที่ทำงานในพื้นที่ชุมชนรวมถึงการร่วมหาแนวทางในการปฏิบัติจริง

สถานที่ ศาลาเอนกประสงค์หมู่บ้านคอยสุเทพหมู่ที่ 9

ผลที่คาดว่าจะได้รับจากกิจกรรม

ด้านทีมวิจัย

1. ได้นำเสนอผลการพูดคุยกับชาวบ้านเรื่องของปัญหาในการใช้พื้นที่ของชุมชนและแนวทางการแก้ปัญหาการใช้พื้นที่ของชุมชน
2. ได้ร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเรื่องการใช้พื้นที่ของชุมชนปัญหาที่เกิดขึ้นและแนวทางการแก้ปัญหากับคณะผู้ทำงานในพื้นที่ชุมชน

ด้านผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรม

1. ได้รับทราบถึงผลของการจัดกิจกรรมที่ผ่านมาที่ผู้ทำวิจัยได้ร่วมทำ
2. ได้รับทราบถึงมุมมองของชาวบ้านที่มีเกี่ยวกับลักษณะการใช้พื้นที่ของชุมชนปัญหาที่เกิดขึ้นและแนวทางการแก้ปัญหาที่ได้ผ่านการร่วมคิดของชาวบ้าน

งานที่ต้องทำต่อเนื่องภายหลังจากกิจกรรม

กิจกรรมที่ต้องทำหลังจากกิจกรรมนี้จบลง ไปคือ การประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านเข้าร่วมเวทีการพูดคุยอีกครั้งเพื่อเป็นการกระตุ้นเตือน การเตรียมตัวนำเสนอผลการพูดคุยโดยการนำเสนอภาพกิจกรรมที่ได้ร่วมทำกับชุมชนที่ผ่านมาเริ่มตั้งแต่กิจกรรมที่ 1 จนถึงกิจกรรมสุดท้าย การทำเอกสารสรุปกิจกรรมเพื่อแจกให้กับชาวบ้านที่เข้าร่วมในเวทีการพูดคุย การเก็บข้อมูลในกิจกรรมที่ 1-5 เป็นการเก็บข้อมูลในส่วนของพื้นที่สามัญ ดังที่กล่าวไปแล้วข้างต้นว่าจำเป็นต้องทำความเข้าใจประเด็นในมิติต่างๆ ของชุมชนก่อนว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่สามัญก่อนที่จะศึกษาในส่วนของพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ การเก็บข้อมูลในกิจกรรมที่ 6 จะเป็นการเก็บข้อมูลในส่วนของพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ ในเรื่องของมุมมอง, ความคิด, การใช้พื้นที่, การปฏิบัติตนของคนในพื้นที่ที่มีต่อพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ รวมถึงมุมมองที่คนในพื้นที่มองคนอื่นที่เข้ามาใช้พื้นที่ศักดิ์สิทธิ์

กิจกรรมที่ 6. สัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ กับคนในพื้นที่

วัตถุประสงค์ของกิจกรรมที่ 6. รู้ถึงมุมมองของคนในพื้นที่ที่มีต่อพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์เรื่อง การรับรู้ขอบเขตพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์, การแสดงออกในพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ของคนในพื้นที่และมุมมองของคนในพื้นที่ที่มีมองผู้อื่นในการใช้พื้นที่ศักดิ์สิทธิ์

วัตถุประสงค์ของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ 6.

1. เพื่อการมีส่วนร่วมในการให้ความหมายของพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์และพื้นที่สามัญของคนในชุมชน

สถานที่ หมู่บ้านคอยสุเทพ

ผลที่คาดว่าจะได้รับจากกิจกรรม

ด้านทิววิจัย

1. ได้ทราบถึงมุมมองของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ในเรื่องของ
  - 1.1 ข้อมูลพื้นฐานผู้ที่ถูกสัมภาษณ์
  - 1.2 การรับรู้ขอบเขตพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์
  - 1.3 การแสดงออกในพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ของผู้ถูกสัมภาษณ์
  - 1.4 มุมมองที่มองผู้อื่นในการใช้พื้นที่ศักดิ์สิทธิ์
  - 1.5 ความคาดหวังในการใช้พื้นที่ศักดิ์สิทธิ์

คำถามในการสัมภาษณ์

คำถามในกระบวนการสัมภาษณ์เป็นคำถามปลายเปิดที่ไม่ได้ชี้แนะแนว หรือชี้นำผู้ที่ถูกสัมภาษณ์ให้ตอบ โดยกระบวนการคำถามประกอบไปด้วยหมวดหมู่ของคำถามดังนี้

1. คำถามพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ให้ข้อมูล
2. คำถามเรื่องความเข้าใจ แนวคิดหรือขอบเขตของพื้นที่หมู่บ้าน
3. คำถามเกี่ยวกับความเข้าใจ แนวคิดหรือขอบเขตของพื้นที่วัด
4. คำถามความต้องการและความคาดหวังที่มีต่อพื้นที่ชุมชน และพื้นที่วัด

กิจกรรมที่ 7 กิจกรรมสรุปผลเวทีกิจกรรมที่ทำมาให้กับชาวบ้าน

วัตถุประสงค์ของกิจกรรมที่ 7. กิจกรรมสรุปผลเวทีกิจกรรมที่ทำมาให้กับชาวบ้านในครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อการประชาสัมพันธ์ให้คนชาวบ้านในชุมชนที่ไม่ได้เข้าร่วมการสัมมนาและการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการให้ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารและข้อตกลงกันในชุมชนเพื่อยึดถือปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกันกับที่ได้เสนอแนวทางไว้แล้วสรุปแนวทางในการจัดการพื้นที่ของชุมชน

วัตถุประสงค์ของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ 7.

1. เพื่อการมีส่วนร่วมในการสรุปปัญหาชุมชนของกลุ่มเจ้าหน้าที่ที่ทำงานในพื้นที่ชุมชนรวมถึงการร่วมหาแนวทางในการปฏิบัติจริง

สถานที่ ศาลาเอนกประสงค์หมู่บ้านคอยสุเทพหมู่ที่ 9

ผลที่คาดว่าจะได้จากกิจกรรม

ด้านที่มวิจัย

1. ได้นำเสนอผลการพูดคุยกับคณะกรรมการและคณะผู้ทำงานในชุมชนของปัญหาในการใช้พื้นที่ของชุมชนและแนวทางการแก้ปัญหาการใช้พื้นที่ของชุมชน

ด้านผู้เข้าร่วมกิจกรรม

1. ได้รับทราบถึงมุมมองของคณะกรรมการและคณะผู้ทำงานในชุมชนที่มีเกี่ยวกับลักษณะการใช้พื้นที่ของชุมชนปัญหาที่เกิดขึ้นและแนวทางการแก้ปัญหา

ผู้วิจัยได้เลือกชาวบ้านและคนในพื้นที่ที่จะสัมภาษณ์จากหลายช่วงชั้นอายุและหลายลักษณะการใช้พื้นที่ของชาวบ้านรวมถึงพระสงฆ์, คนที่ทำงานอยู่ในวัด แยกได้เป็น

1. ฝ่ายชาวบ้านในชุมชนประกอบด้วย เด็กในชุมชน 5 คนและชาวบ้านในชุมชน 5 คน
2. ฝ่ายวัดพระธาตุดอยสุเทพราชวรวิหารประกอบด้วย พระ 2 รูป, กรรมการวัด 1 คนและเณร 3 รูป

กิจกรรมที่ 8. กิจกรรมคืนข้อมูลให้กับชุมชน

วัตถุประสงค์ของกิจกรรมที่ 8. คืนข้อมูลให้กับชุมชนเกี่ยวกับเรื่องงานวิจัยที่ได้เก็บข้อมูลกับชุมชนมาตั้งแต่กระบวนการแรกจนถึงกระบวนการสุดท้าย นำเสนอแนวทางการใช้พื้นที่ของชุมชนในรูปแบบของภาพสามมิติรวมถึงใช้กระบวนการคืนข้อมูลสู่ชุมชนในครั้งนี้เป็นเครื่องมือในการรับสะท้อนผลการทำงานที่ผ่านมาจากชาวบ้านในชุมชนอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ 8.

1. เพื่อการมีส่วนร่วมในการรับรู้แนวทางการแก้ปัญหาพื้นที่ชุมชน
สถานที่ หมู่บ้านคอยสุเทพ

กลุ่มเป้าหมายที่จะทำการสัมภาษณ์

1.เจ้าอาวาส	1 รูป
2.พระ	3 รูป
3.เณร	3 รูป
4.แม่ชี	2 รูป
5.เจ้าหน้าที่วัด	3 คน
6.ชาวบ้านในพื้นที่	5 คน
7.เด็กๆในชุมชน	5 คน

หมายเหตุ ดูรายละเอียดในภาคผนวก

ผลที่คาดว่าจะได้รับจากกิจกรรม

ด้านทีมวิจัย

1. ได้คืนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ให้กับชุมชนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดพื้นที่ของชุมชนต่อไป
2. ได้ตรวจสอบกระบวนการทำงานวิจัยจากเสียงสะท้อนของชาวบ้านที่เข้าร่วมกิจกรรม

ด้านผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรม

1. ได้รับผลการวิจัยและแนวทางในการจัดพื้นที่ของชุมชนที่ได้ร่วมกันทำกิจกรรมที่ผ่านมา
2. ได้แสดงความคิดเห็นต่อลักษณะการทำงานวิจัยที่ผ่านมาว่าเหมาะสมหรือไม่อย่างไร
3. ได้แนวทางในการพัฒนาพื้นที่ของหมู่บ้านจากผลการจัดเวทีพูดคุยในกระบวนการเก็บข้อมูลวิจัยอย่างมีส่วนร่วมของชาวบ้าน

การออกแบบกระบวนการการอธิบายงานวิจัย (การแบ่งบทในเล่มวิจัย)

เนื่องจากข้อมูลในงานวิจัยดังที่ได้กล่าวไปแล้วว่ามีความซับซ้อนของข้อมูลที่เกี่ยวพันกันเป็นอย่างมาก ในการออกแบบโครงสร้างของบทที่ 4 เรื่องพื้นที่สามัญ และบทที่ 5 พื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ ดังที่จะปรากฏในต่อไปนั้นจะเป็นการอธิบายผลของข้อมูลผ่านทางพื้นที่เป็นหลักกว่ามีใครที่ใช้พื้นที่ทั้งสองบ้างและมีการใช้พื้นที่และการให้ความหมายของพื้นที่อย่างไรรวมถึงจะสามารถอธิบายถึงความหมายที่ซ่อนอยู่บนพื้นที่ผ่านตัวผู้ใช้พื้นที่ได้อีกด้วย ในการเลือกที่จะอธิบายพื้นที่สามัญก่อนพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์นั้นไม่ได้เป็นการแบ่งแยกการอธิบายทั้งสองพื้นที่นี้ออกจากกันแต่อย่างใดเพราะในการเก็บข้อมูลของแต่ละพื้นที่นั้นผู้วิจัยได้ให้ผู้ให้ข้อมูลสะท้อนและให้ข้อมูลของอีกฝั่งหนึ่งไปด้วยในทีเดียวกันในการอธิบายลักษณะนี้จึงเป็นการง่ายที่จะทำความเข้าใจในพื้นที่แต่ละส่วน ก่อนที่จะรวบรวมความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงของทั้งสองพื้นที่ไปอธิบายในบทวิเคราะห์สังเคราะห์และเสนอแนะต่อไป

ขั้นการวิเคราะห์และข้อมูล

เนื่องจากข้อมูลที่ที่จะได้รับมีอยู่สองส่วนหลักคือข้อมูลทางด้านพื้นที่สามัญและข้อมูลของทางด้านพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ ในทั้งสองส่วนของข้อมูลประกอบไปด้วยข้อมูลที่เป็นทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เช่น เอกสาร, ภาพถ่าย, แผนที่, สถิติ ส่วนที่สองเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการเก็บข้อมูลในเวทีการมีส่วนร่วมของชุมชนและข้อมูลจากการพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการกับคนในพื้นที่ ในข้อมูลส่วนแรกที่เป็นข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จะเอาไปเป็นข้อมูลส่วนประกอบรวมในการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านกายภาพของพื้นที่ ข้อมูลส่วนที่สองเป็นข้อมูลที่เป็นความเห็นของคนในชุมชนที่ร่วมกันแสดงความคิดเห็นในหัวข้อต่างๆ ในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นผู้วิจัยจะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยกระบวนการ Content Analysis โดยแบ่งกลุ่มหัวข้อการวิเคราะห์เป็น 3 กลุ่มหัวข้อดังนี้

1. การวิเคราะห์กลุ่มข้อมูลพื้นที่สามัญ

- การใช้พื้นที่ ของพื้นที่สามัญ
- การให้ความหมายและการใช้พื้นที่สามัญ
- ปัญหาการใช้พื้นที่ที่เกิดขึ้นในพื้นที่สามัญ
- ลักษณะของโครงสร้างและความสัมพันธ์ของพื้นที่สามัญที่มีต่อพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์

2. การวิเคราะห์กลุ่มข้อมูลพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์

- การใช้พื้นที่ ของพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์
- การให้ความหมายและการใช้พื้นที่พื้นที่ศักดิ์สิทธิ์
- ปัญหาการใช้พื้นที่ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์

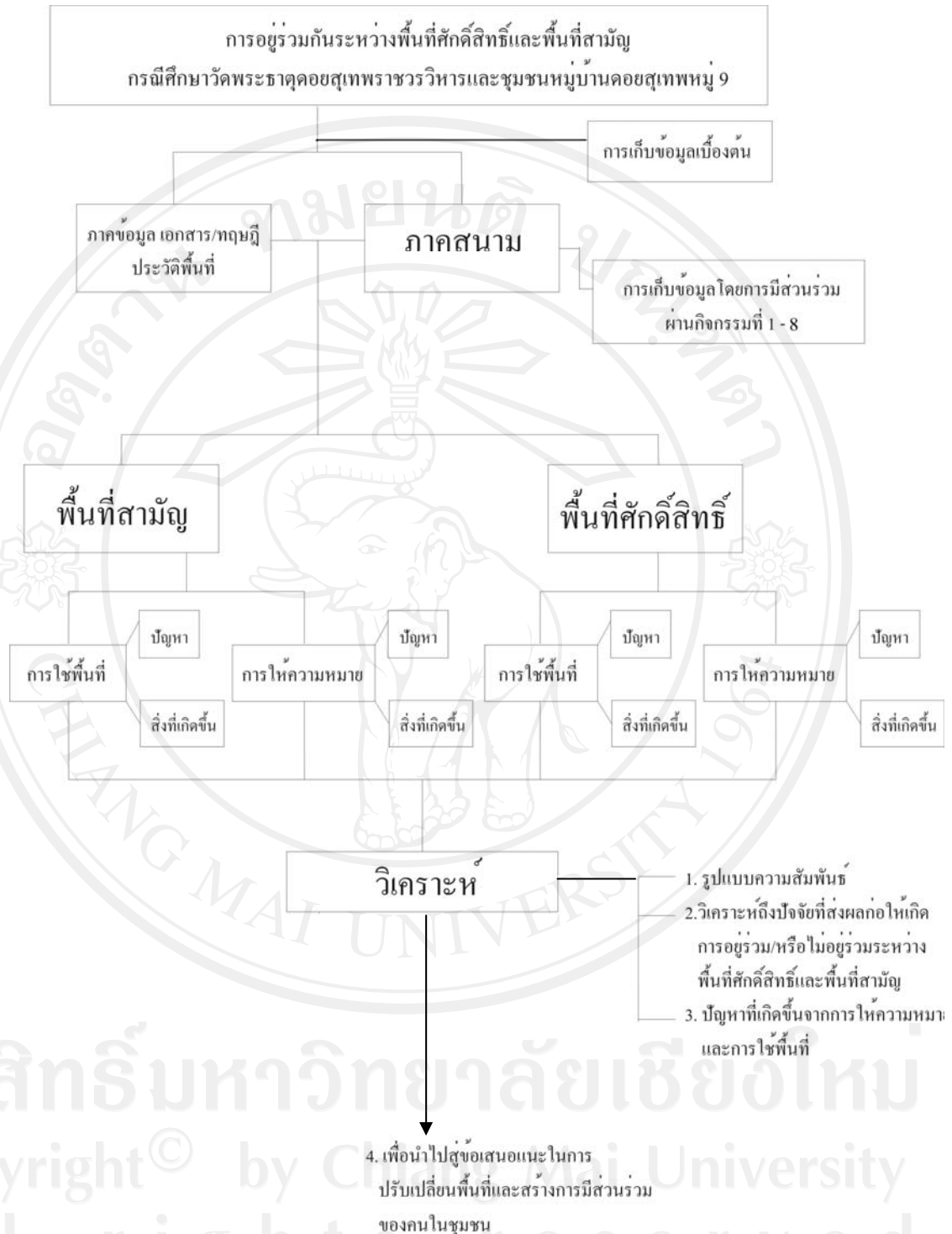
- ลักษณะของโครงสร้างและความสัมพันธ์ของพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ที่มีต่อพื้นที่สามัญ

3. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการอยู่ร่วมกันของพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์และพื้นที่สามัญ

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ข้อมูล

- เพื่อเห็นถึงลักษณะการใช้พื้นที่ของชุมชน
- เพื่อศึกษาความหมายและความสัมพันธ์ของพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ พื้นที่สามัญ
- เพื่อวิเคราะห์ถึงปัจจัยและอิทธิพลที่ส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์และพื้นที่สามัญ
- เพื่อศึกษาหาแนวทางในการจัดการพื้นที่ชุมชนโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม เน้นหลักของการอยู่ร่วมกันระหว่างชุมชนและวัด

แผนภูมิที่ 3.1 แสดงโครงสร้างกระบวนการทำงานของโครงการวิจัย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved